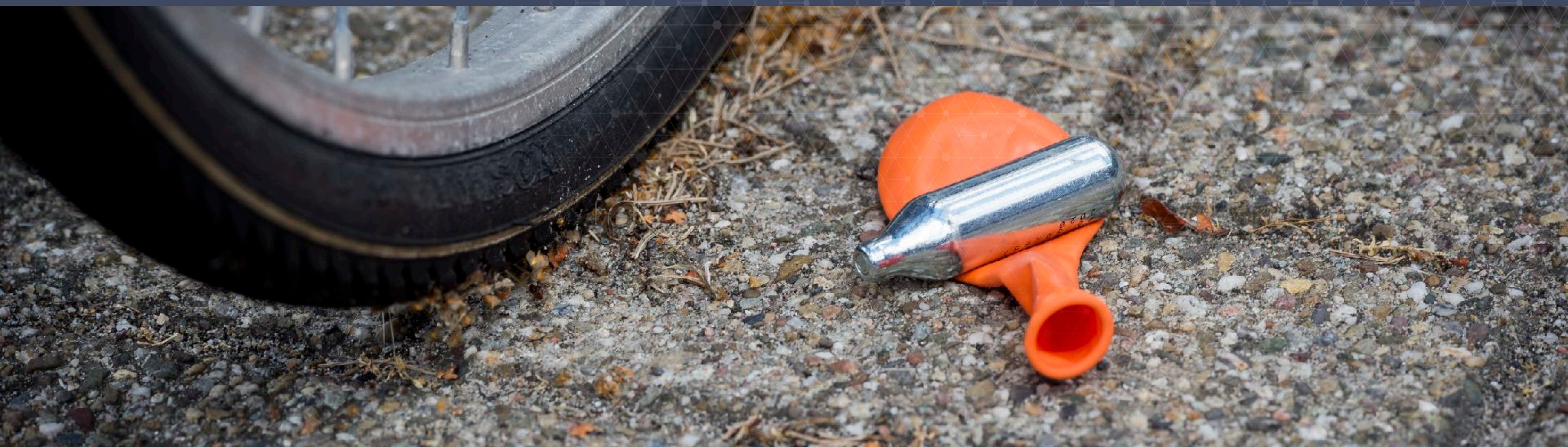

30 juli 2018
Auteur: Lotte Kamphuis

LACHGAS GEBRUIK ONDER JONGEREN

Samenvatting

'Kwart jongeren heeft weleens lachgas geïnhaleerd'

Een kwart van de jongeren (25%) heeft wel eens lachgas geïnhaleerd. Dat blijkt uit onderzoek van 3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel. In totaal werden 1851 jongeren tussen de 16 en 34 jaar ondervraagd. Het Trimbos-instituut start een campagne over het gebruik van lachgas.

Vaak inhaleerden jongeren meer dan 1 ballon per keer (60%) en een grote groep (41%) was jonger dan 18 jaar toen ze voor het eerst lachgas gebruikten.

Als je lachgas gebruikt wordt het via een slagroomsput in een ballon gespoten en dan geïnhaleerd. Jongeren doen dit omdat je dan korte tijd een soort roes ervaart. *"Een hele korte high. Heel even ben je compleet van de wereld. Alles om je heen vervaagd en lijkt stil te staan"*, vertelt een deelnemer.

Van de jongeren die wel eens lachgas hebben geïnhaleerd, gaf 14% aan negatieve bijwerkingen te hebben ervaren. Zoals duizeligheid, misselijkheid en hoofdpijn.

'Campagne over risico's lachgas goed idee'

Een derde (32%) van alle ondervraagde jongeren denkt dat het inhaleren van lachgas onschuldig is. Iemand schrijft: *"zolang je niet een hele doos patronen leegzuigt, maar af en toe eentje neemt, is het in mijn ogen nauwelijks schadelijk."* Ze denken dat het af en toe inhaleren van een ballon met lachgas geen kwaad kan, maar geven ook aan niet echt op de hoogte te zijn van de gevolgen.

De helft van de jongeren (53%) vindt het dan ook nodig dat er een campagne komt om over de risico's van lachgas te leren. Driekwart (75%) van alle ondervraagde jongeren zou het een goed idee vinden als de verkoop van lachgas patronen tot 18 jaar helemaal wordt verboden.

Over dit onderzoek

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, stuurt circa eens per maand een vragenlijst aan leden tussen de 16 en 34 jaar. Aan dit onderzoek, gehouden van 26 juli tot en met 30 juli 2018, deden 1.851 jonge mensen mee. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, stemgedrag en spreiding over het land. De uitslagen worden gepubliceerd door EenVandaag en op jongerenplatforms van NPO3 en andere platforms van de Publieke Omroep.

Gebruik van lachgas

'Het voelt lolliq, maar ook een beetje raar'

Heb jij wel eens lachgas geïnhaleerd?

Ja	25%
Nee	75%
Weet niet / geen mening	0%

Plekken waar jongeren lachgas gebruiken zijn bijvoorbeeld op feestjes, bij henzelf of iemand anders thuis, tijdens het uitgaan of op een festival.

Open vraag: wat ervaarde je?

Jongeren beschrijven het gevoel na het inhaleren van lachgas vooral als een korte en plezierige kick. Sommige jongen moesten er ook echt van lachen. Toch zijn er ook jongeren die niet zoveel merkten of het gevoel na het inhaleren niet fijn vonden.

Hierbij een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

"Wel lachen! In het begin een beetje spannend ik had het gevoel dat ik knock out ging ,maar na een paar seconden begon de lachkick :D."

"Het inhaleren van een ballon voelt lolliq maar ook een beetje raar. Het gevoel wat ik daarna kreeg was intens, maar was ook snel weer voorbij. Ik zat op de bank en voelde me steeds dieper wegzakken. De muziek die ik hoorde leek steeds lager en langzamer te gaan, alsof ik langzaam verdween. Dat was ook wel een beetje beangstigend. Gelukkig was ik snel weer terug en moest ik toch ook een beetje lachen."

Gebruik van lachgas

'Niks aan, niet waard, nooit meer'

"Een hele korte high. Heel even ben je compleet van de wereld. Alles om je heen vervaagd en lijkt stil te staan."

"Mijn ervaringen waren eigenlijk wel goed! Op een feestje met z'n allen een ballonnetje inhaleren en dan een paar minuten een beetje wazig zijn en heel hard lachen. Het groepsgevoel van het 'samen nemen' is de grote aantrekkingskracht."

"Je hebt totale ontspanning en tintelingen in je ledenmaten. Geluid vervormt. Het fijne is dat het maar van korte duur is, je ben vrij snel weer helemaal jezelf."

"Ach, het stelt eigenlijk niks voor. Geen lachkick ofzo. Het is meer een beetje een licht gevoel en 'golven van geluid'. Een beetje gezoem zou ik het noemen."

"30 seconden zuurstoftekort en daardoor licht in je hoofd. Niks aan, niet waard, nooit meer."

"Heb het één keer gedaan, deed het waarschijnlijk verkeerd want ik merkte er vrij weinig van. Misschien licht duizelig."

"Ik vond er geen reet aan en kreeg er hoofdpijn van, dus eens en nooit meer."

Gebruik van lachgas

60% inhaleerde meer dan 1 ballon

De volgende vragen zijn gesteld aan jongeren die aangegeven hebben wel eens lachgas te hebben geïnhaleerd, N=569.

Hoe oud was jij toen je voor het eerst lachgas inhaleerde?

12 jaar of jonger	0%
Tussen de 13-15 jaar	8%
Tussen de 16-18 jaar	33%
Tussen de 19-21 jaar	24%
Tussen de 22-24 jaar	16%
25 jaar of ouder	18%
Weet niet / geen mening	1%

Wanneer je lachgas inhaleerde: hoeveel ballonnen gebruikte je dan gemiddeld per keer?

1 ballon	37%
2-4 ballonnen	43%
5-7 ballonnen	8%
8-10 ballonnen	7%
Meer dan 10 ballonnen	2%
Weet niet / geen mening	3%

Gebruik van lachgas

Negatieve ervaringen

Heb jij negatieve bijwerkingen ervaren na het gebruik van lachgas?

Ja	14%
Nee	86%

Open vraag: wat heb je ervaren?

Jongeren die aangeven een negatieve ervaring te hebben gehad met het inhaleren van lachgas geven vooral aan dat ze last hadden van hoofdpijn, duizeligheid en misselijkheid. Daarnaast viel het gebruik slecht in combinatie met alcohol of drugs.

Hierbij een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

"Alles begon te duizelen. Het was een heel naar gevoel. Alsof ik heeeeel erg dronken was."

"Licht in mijn hoofd, misselijk en duizelig. Alsof ik ging flauwvallen en ik moest helemaal niet lachen."

"Ik kreeg er hoofdpijn van die ongeveer 24 uur aanhield."

Gebruik van lachgas

Negatieve ervaringen

"Dit was in combinatie met (te) veel alcohol. Na het inhaleren van lachgas moest ik overgeven."

"Niet een euforisch gevoel maar een beetje naar, waarbij ik een beetje ging trippen. Uiteraard ging dit in no time over. Ik weet wel dat ik die avond meerder drugs had gebruikt en daar heb ik het toen aan verweten."

Gevaar van lachgas

Een derde: inhaleren onschuldig

'Ik denk dat het inhaleren van lachgas vrij onschuldig is.'

Eens	32%
Oneens	58%
Weet niet / geen mening	11%

'Ik denk dat de gevaren van het inhaleren van lachgas overdreven worden'

Eens	23%
Oneens	60%
Weet niet / geen mening	17%

Denk je dat het onschuldig is om lachgas te inhaleren of niet?

In de open antwoorden geven veel jongeren aan dat ze niet goed weten wat de gevolgen zijn van het inhaleren van lachgas. Wel denken velen dat het inhaleren van een gas en het krijgen van een zuurstoftekort niet goed kan zijn voor je hersenen. Anderen jongeren zijn van mening dat als je het af en toe lachgas inhaleert, dit geen probleem moet zijn.

Hierbij een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

Gevaar van lachgas

Een derde: inhaleren onschuldig

"Je zorgt ervoor dat je hersenen te weinig zuurstof krijgen voor een tijdje. Dus het kan niet heel goed voor je zijn, dat bestaat niet."

"Het is helemaal niet natuurlijk dat we deze stof in zo'n grote hoeveelheid inademen. Het ziet er ook vrij slecht uit wanneer mensen het gebruiken."

"Als het echt zo onschuldig was zou het wel wat geaccepteerder zijn."

"Als dokter heb ik al verschillende mensen met klachten door gebruik van lachgas op de SEH gezien. Je kan er vitamine B12 deficiëntie van krijgen en dat kan schade aan je zenuwstelsel geven, in sommige gevallen zelfs onomkeerbare schade."

"Voor lachgas geldt precies hetzelfde als voor alle andere drugs en alcohol: Geniet, maar gebruik met mate."

"Zolang je niet een hele doos patronen leegzuigt, maar af en toe eentje neemt, is het in mijn ogen nauwelijks schadelijk."

"Als je het niet combineert met alcohol/drugs en je doet het sporadisch dan is het niet erg."

"Alles brengt zijn risico's met zich mee en hoewel dit zeker niet een onschuldig "middel" is, is het zeker niet zo gevaarlijk als men probeert te schetsen. Dit is een typische 'media scare'."

Leeftijdsgrens lachgas

Drie kwart: verbieden onder 18 goed idee

Vind je het een goed of slecht idee als de overheid de verkoop van lachgas patronen onder de 18 jaar verbiedt?

Goed idee	73%
Slecht idee	19%
Weet niet / geen mening	8%

Waarom vind je dat er wel of geen leeftijdsgrens moet komen?

Veel jongeren geven aan voor de regel te zijn dat je pas lachgas mag kopen als je 18 jaar of ouder bent. Dit omdat de hersenen op jongere leeftijd nog in ontwikkeling zijn en lachgas slecht hiervoor is, dat jongeren zelf nog moeilijk de gevolgen van het gebruik kunnen inzien en dat lachgas in de categorie drugs valt. Tegenstanders vinden een leeftijdsgrens betutteling. Ook stellen ze dat het zelfs averechts kan werken en dat jongeren onder de 18 hun best gaan doen om toch wel aan lachgaspatronen te komen.

Hierbij een willekeurige selectie uit de open antwoorden:

"Als alcohol boven 18 is, dan ook andere verdovende middelen zoals lachgas."

Leeftijdsgrens lachgas

Drie kwart: verbieden onder 18 goed idee

"Het is een soort drugs. Jongeren onder de 18 moeten dat al helemaal niet gebruiken. Het kan schade aanrichten als de hersenen nog in ontwikkeling zijn. Ook kennen jongeren hun grenzen nog niet goed of durven dit niet aan te geven."

"Ik denk dat niet veel kinderen de patronen kopen voor het spuiten van slagroom. Wel om het gas te inhaleren. Als de kinderen er niet meer zelf aan kunnen komen, denk ik dat veel gezondheidsproblemen kunnen worden voorkomen."

"Als het misbruik kan voorkomen lijkt het me een prima idee."

"Jongeren zijn erg beïnvloedbaar en kunnen de gevaren nog niet goed inschatten. Ze horen tot op bepaalde hoogte beschermt te worden."

"Door het te verbieden, maak je dit soort dingen alleen maar spannender om uit te proberen. Als ze het echt willen dan komen ze er wel via via aan."

"Als bewezen is dat gebruik onder de 18 jaar nadelige of schadelijke gevolgen heeft dan is verbieden een goede optie. Zo niet dan zie ik niet in waarom het verboden moet worden."

"Het is niet de taak van de overheid. Ben erg tegen verboden. Het staat iemand vrij om een slechte keuze te maken."

Meerderheid voor voorlichting

Vind jij het nodig dat de overheid een landelijke campagne start over de risico's van het inhaleren van lachgas?

Ja, dat is nodig	53%
Nee, dat is niet nodig	31%
Weet niet / geen mening	16%

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

3Vraagt, onderdeel van het EenVandaag Opiniepanel, stuurt circa eens per maand een vragenlijst aan leden tussen de 16 en 34 jaar. Aan dit onderzoek, gehouden van 26 juli tot en met 30 juli 2018, deden 1.851 jonge mensen mee. De resultaten zijn na weging representatief voor vijf variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, stemgedrag en spreiding over het land. De uitslagen worden gepubliceerd door EenVandaag en op jongerenplatforms van NPO3 en andere platforms van de Publieke Omroep.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Lotte Kamphuis: lotte.kamphuis@eenvandaag.nl.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

